

Αἱ χ καὶ ψ οὐσίαι ἐν τῇ καθαρῷ αὐτῶν καταστάσει καὶ δὴ
ὑπάρξει ἀδυνατοῦσι νὰ ἐμφανισθῶσι καὶ δὴ γνωσθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐγὼ
ὑπὸ τὴν κυρίαν αὐτῶν οὐσίαν καὶ φύσιν· διὸ τροποποιούμεναι καὶ
οὗτως εἰπεῖν μετουσιούμεναι, διοργανιζόμεναι ἐν τῷ θαυματουργῷ
τῆς φύσεως λέβητι, ἐν τῷ ἀπείρῳ τούτῳ ὄργανοισμῷ, γνωρίζουσι
τὴν ἑαυτῶν ὑπαρξίαν τῷ ἐγὼ διὰ κινήσεως, ἥτις εἶναι αἰσθητὴ ἐμ-
φάνισις τοῦ ἐνεργεῖν.

ΓΕΝΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ

§§ 11—23.

**11. Μετάβασις τοῦ εἶναι ἐκ τῆς καθαρᾶς αὐτοῦ
καταστάσεως εἰς τὴν ἐμπειρικήν.**

Μεταφυσικὸν στοιχεῖον.
Χημικὸν στοιχεῖον.

Ἡ μετάβασις δὲ τοῦ εἶναι ἐκ τῆς καθαρᾶς αὐτοῦ καταστάσεως
εἰς ἐμπειρικὴν, ἐμμορφὸν, ἥτοι εἰς τὴν φύσιν, ἐπιτελεῖται κατὰ
τὴν ἐμὴν ἐπιστημονικὴν πίστιν ὅδε.

Ἐκαστὸν τῶν ὑλικοπνευματικῶν ἀτόμων ἀποτελεῖ δυαδικὴν μο-
νάδα· ἡ μονὰς δ' αὕτη δύναται ώς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς νὰ ἀνα-
πτυχθῇ τῇ δράσει τοῦ ἔτερου τῶν θεμελιώδῶν συστατικῶν, τοῦ
πνεύματος, προσλαμβάνουσα ἐν τῶν περὶ αὐτὸ ἀπείρων ὑλικοπνευ-
ματικῶν ἀτόμων καὶ ὑποτάσσουσα αὐτὸ ὑφὶ ἑαυτήν.

Ἐκ τῆς πράξεως δὲ ταύτης ἀποτελεῖται δευτέρα δυαδικὴ μο-
νάς, συνισταμένη ἐκ δύο ὑλικοπνευματικῶν ἀτόμων, ἀλλὰ τοῦ δευ-
τέρου ἀτόμου τὸ πνεῦμα μένει ἐν τῷ οἰκείῳ αὐτοῦ μορίῳ ἀδρανὲς,
ἄτε ὑποτεταγμένον τῷ πρώτῳ κατά τε τὴν ὑλην κατά τε τὸ
πνεῦμα.

Οὕτω δὲ καίτοι εἰσὶν ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ δυαδικὴ μονάδι δύο
ὑλικοπνευματικὰ ἄτομα, δρᾶ μόνον τὸ ἐν, τὸ πρῶτον, τὸ δὲ δεύτε-
ρον ὑποτέτακται τῷ πρώτῳ κατά τε τὸ ὑλικὸν αὐτοῦ μέρος κατά
τε τὸ πνευματικόν.

Ἡ δευτέρα δ' αὕτη δυαδικὴ μονὰς δύναται αὔθις κατὰ τὸν αὐ-
τὸν τρόπον νὰ ἀναπτυχθῇ ἦτοι προσλαμβάνουσα ζον μεταφυσικὸν
ἄτομον καὶ ὑποτάσσουσα αὐτὸν ὑφεντήν.

Οὕτω δὲ ἐκ τῆς συγθέσεως ταύτης γεννᾶται 3η τριαδικὴ μονάς.

Ἄλλὰ καὶ ἐν τῇ 3η ταύτῃ τριαδικῇ μονάδι δρᾶ μόνον τὸ ίον
ἄτομον κατὰ τὴν διπλήν αὐτοῦ φύσιν, ἦτοι κατά τε τὸ πνευμα-
τικὸν κατά τὸ ὑλικὸν αὐτοῦ μέρος, τὰ δὲ 2 ἔτερα μεταφυ-
σικὰ ἄτομα διατελεῖσθαντα ὑπὸ τὸ ἄμεσον κράτος αὐτοῦ, ἀπερροφη-
μένα οὖτες εἰπεῖν ὑπὸ αὐτοῦ, κεῖνται ἀδρανῆ καὶ διατιθέμενα ὑπὸ^{τούτου}
αὐτοῦ κατὰ βούλησιν ἐξυπηρετοῦσιν αὐτὸς πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτοῦ.

Οὕτω δὲ τὸ ίον μεταφυσικὸν ἄτομον δύναται νὰ προσλάβῃ καὶ
3ον καὶ 4ον καὶ 5ον καὶ πλείω, ἀλλὰ τόσα μόνον, ὅσα θὰ ἡδύ-
ναντο νὰ ἀποτελέσσωσιν ἄτομον Ζον εἶδους ἢ βαθμοῦ: τὸ λεγόμενον
χημικὸν στοιχεῖον.

Οὕτω δὲ ἀποτελεῖσθανται τὰ γνωστὰ χημικὰ στοιχεῖα.

Ἐκαστον δὲ χημικὸν ἄτομον κατὰ τὰ εἰργμένα εἶνε πολυσύν-
θετον ἐξ ὑλικοπνευματικῶν μορίων, ὃν κυριαρχεῖ μόνον τὸ ίον
μεταφυσικὸν ἄτομον ὡς τις κατακτητής, ὡς τις δορικτήτωρ,
τὰ δὲ λοιπὰ ὑποταχθέντα κατὰ τὴν διπλήν αὐτῶν φύσιν τὸ ἐν
μετά τὸ ἄλλο ὑπὸ αὐτό εἰσι διοῦλα αὐτοῦ, εἶνε οἵσνεις ἀδρανεῖς μᾶ-
ζαι, καὶ κεῖνται μόνον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ κυρίου αὐτῶν, πρὸς
συντήρησιν καὶ διαμονὴν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς διφυοῦς αὐτοῦ ὀντό-
τητος.

12. Ὁργανικὴ μονάς.

Σχηματισμὸς τοῦ ἀνοργάνου καὶ ὄργανικοῦ κόσμου

Ω ἐνόησα δ' ὅτι συμβαίνει ἐν τοῖς μεταφυσικοῖς στοιχείοις πρὸς
σχηματισμὸν τῶν χημικῶν στοιχείων, οὕτω νοῶ ὅτι συμβαίνει καὶ
ἐν τοῖς χημικοῖς στοιχείοις πρὸς σχηματισμὸν τῶν πρωτογόνων
ὄργανικῶν μονάδων (§ 26), καὶ δὴ πρὸς σχηματισμὸν ἐξ ἐκείνων
μὲν τοῦ ἀνοργάνου κόσμου, ἐκ τούτων δὲ (§ 13) τοῦ ὄργανου.

Καὶ ὁ μὲν οἱς σχηματίζεται ἐκ τῆς συναγωγῆς καὶ συνοχῆς τῶν χημικῶν στοιχείων, μεσολαβεῖσαν φυσικῶν δυνάμεων καὶ νόμων (§ 9), ἐὰν ἐν τῷ συνδυασμῷ μὴ ὑπερισχύῃ ἡ χρώσια τοῦ Ιου μεταφυσικοῦ ἀτόμου ἀλλ᾽ ἡ ψήφισμα ἡ οὐσία ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτῶν (τῶν χημικῶν στοιχείων) πηγάζουσα δυνάμεις καὶ οἱ ἔξι αὐτῶν (τῶν φυσικῶν δυνάμεων) νόμοις ἦσαν οἱς, ἐὰν συμβαίνῃ τούτων τίσιν, ἥτοι ἐὰν ἡ χρώσια τοῦ Ιου μεταφυσικοῦ ἀτόμου ὑπερισχύῃ τῆς ψήφισμας τῶν περὶ τὸν θάρρος δυνάμεων καὶ νόμων.

13. Σχηματισμὸς ὄργανικῶν ἀτόμων.

Παμποίκιλος τρόπος ὑπάρξεως αὐτῶν.

Σχηματισμὸς μυρίων διμάδων διμοειδῶν μονάδων.

Διαίρεσις τῶν μονάδων εἰς διμάδας.

Συνδυασμὸς ἑτεροειδῶν μονάδων τῆς αὐτῆς διμάδος πρὸς παραγωγὴν νέων μονάδων.

Τὰ χημικὰ στοιχεῖα συνδυασθέντα κατὰ τὸν ήδη δημόντα τρόπον πρὸς ἄλληλα ἀνὰ 2. 3. 4, πλείω ἀπετέλεσαν μονάδας ὄργανικὰς [ἀτόμως] (οὕτας στοιχειώδεις ὄργανισμοὺς φέροντας τοὺς χαρακτῆρας τῶν ἀνατομικῶν στοιχείων : τῶν νευρικῶν κυττάρων): πρωτογόνους.

Λί μονάδες δ' αὗται ὡς ἐκ τοῦ παμποίκιλου συνδυασμοῦ τῶν χημικῶν στοιχείων ἔσχον παμποίκιλον τρόπον εἶναι, ὑπάρξεως.

Τούτων δὲ μυρίαι ἔτυχον σχεῦσαι τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπάρξεως, εὗτα δὲ ἐσχηματίσθησαν μυρίαι ὄμάδες τοιούτων ὄμοιειδῶν μονάδων.

Λί μονάδες δ' ἐκάστης ὄμάδος παραλλάσσουσιν ἄλληλων κατὰ τὸ μᾶλλον ἡ θέσιον κατὰ τινὰ ἀπροσδιόριστον κλίμακα ἀπὸ τοῦ ἀπελεστάτου τρόπου εἶναι, ὑπάρξεως, μέχρι τοῦ τελειοτάτου, λαρυγνομένων ὡς μέτρου τῶν τύπων τοῦ νοεῖν (§§ 116.134). Λί μονάδες δὲ πάσης τοιαύτης ὄμάδος ἔσχον πλὴν τῶν τὴν παραλλαγὴν αὐτῶν ἀπαρτιζόντων γνωρισμάτων ἐπουσιωδῶν ὅντων καὶ τις σύσιδες ἴδιον, ὅπερ κατέστησεν αὐτὰς καὶ ἐκάστην εἶδη, τοῦ δὲ γένους ὅντος. Τὸ ἴδιον δὲ τοῦτο τῶν μονάδων ἐκάστης ὄμάδος κατέστησεν αὐτὰς προσφυεῖς πρὸς συνδυασμὸν πρὸς παραγωγὴν νέων μονάδων : τῶν δευτερογόνων. Λί ὄμάδες δ' αὗται ὡς ἐκ τοῦ

τρόπου τοῦ είναι αὐτῶν ἀπετέλεσαν δύο δυάδας. Τὰ μέλη, δὲ ἐκάστης δυάδος ἐκάστης ὄμάδος ἐγένοντο ὄμογενή μέν, ἔτεροι εἰδὴ δέ· συνδυασθέντα δὲ μετ' ἀλλήλων παρήγαγον νέας μονάδας δευτερογόνους ἔχοντας τὸν τρόπον τοῦ είναι τῶν ἐξ ὧν παρήχθησαν μονάδων.

Λίνεαι δ' αὗται μονάδες, αἱ δευτερόγονοι, ἔσχον τὸν τρόπον τοῦ είναι τῶν κυττάρων τῶν σχηματιζομένων ἐκ τῶν ἔτερομόρφων πρωτογόνων κυττάρων τοῦ σφρενος καὶ τοῦ θήλεος (: Cytula πρβλ. Haeckel über unsere gegenwärtige Kenntniss vom Ursprung des Menschen 1898. S. 51).

Λίνεαι δ' αὗται μονάδες ἐνέκλειον ἐν ἑαυταῖς πλήρεις ὄργανισμούς, ἀναπτυχθεῖσαι δὲ ἐνεφανίσθησαν ὑπὸ τὴν ἡν καὶ νῦν ἔχουσι μορφήν.

Ι. Ι. Τὸ μέσον καὶ τὸ ὄργανον τῆς ἀναπτύξεως τῶν νέων μονάδων πρὸς παραγωγὴν τῶν εἰδῶν.

Ποσάκις ἔλαβε χώραν.

'Ως μέσον δὲ καὶ ὄργανον τῆς ἀναπτύξεως τῶν νέων τούτων μονάδων, τῶν δυνάμει πλήρων τούτων ὄργανισμῶν, εἰς τὴν παροῦσαν μορφήν, ὑπῆρξεν ἡ καθόλου κατάστασις τοῦ είναι, οὖσα τοιαύτη, οἷαν ἀπήτει πρὸς τοῦτο ὁ τρόπος τοῦ είναι τῶν μονάδων ἐκατέρας δυάδος. 'Η κατάστασις δ' αὕτη ἐν τῇ μεταβάσει τοῦ είναι ἀπὸ τῆς καθαρᾶς καταστάσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἐμπειρικὴν (ἔμμορφον) ἀπητήθη καὶ δὴ ἔλαβε χώραν ον Πρὸς γένεσιν τῶν χημικῶν στοιχείων. Ζον Πρὸς γένεσιν τῶν ὄργανικῶν μονάδων τῆς 1ης δυάδος (τοῦ φυτικοῦ βασιλείου), συνδυασμὸν αὐτῶν, γένεσιν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τούτου τῶν νέων ὄργανικῶν μονάδων καὶ ἀνάπτυξιν αὐτῶν. Ζον Πρὸς γένεσιν τῶν ὄργανικῶν μονάδων τῆς 2ας δυάδος (τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου), συνδυασμὸν αὐτῶν, γένεσιν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τούτου τῶν νέων ὄργανικῶν μονάδων καὶ ἀνάπτυξιν αὐτῶν.

ΙΒ. Ἐν ἑκάστῳ χημικῷ τε καὶ ἀνατομικῷ
στοιχείῳ ἐπικρατεῖ ἡ χ καὶ ἡ ψ οὐσία
ἐνὸς μόνον μεταφυσικοῦ στοιχείου.

Τὸ αὐτὸν νοητέον καὶ περὶ τῶν νέων κυττάρων.

Ἐν ἑκάστῳ δὲ χημικῷ τε καὶ ἀνατομικῷ στοιχείῳ πολυσυνθέτῳ ὅντι ἐπικρατεῖ ἡ χ οὐσία : τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψ : ἡ ὑλη ἐνὸς μόνου μεταφυσικοῦ στοιχείου : τοῦ Ιου, τὰ δὲ λοιπὰ ίον τὰ ὑλικοπνευματικὰ ἄτομα πάντα κείμενα ὡς συνθετικὰ ἐν τοῖς χημικοῖς· θον τὰ χημικὰ τὰ ὡς συνθετικὰ ἐν τοῖς ἀνατομικοῖς κείμενα χρησιμεύουσι πρὸς συντήρησιν, διαρκονὴν καὶ ἀνάπτυξιν αὐτῶν.

Τὸ αὐτὸν δὲ νοητέον καὶ περὶ τῶν νέων κυττάρων τῶν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἔτεροι εἰδῶν μονάδων ἑκάστης διμάδος ἑκατέρας διαδοῖς παραχθέντων. Καὶ ἐν αὐτοῖς ἐπικρατεῖ ἡ χ οὐσία καὶ ἡ ψ τοῦ ἐνὸς κατὰ τὴν διπλῆν αὐτοῦ φύσιν, τῶν δὲ ἔτερων ἡ χ καὶ ἡ ψ οὐσία ὑποτέτακται τῇ χ καὶ ψ οὐσίᾳ τοῦ ἔτερου πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτῶν.

ΙΓ. Γένεσις τοῦ κόσμου ἀνοργάνου τε
καὶ ὄργανικοῦ.

Τὸ τελειότατον τῶν ὄργανικῶν ὅντων δὲ ἀνθρωπος.

Οὕτω δὲ ἐγεννήθησαν τὰ ἀνόργανα καὶ τὰ ὄργανικὰ σώματα ἀπὸ τοῦ σμικροτάτου μέχρι τοῦ μεγίστου, ὃν τὸ σύνολον ἀποτελεῖ τὸ σχετικὸν οὐκεγώ, τὸν κόσμον, τὸ σύμπαν.

Τὸ τελειότατον δὲ τῶν ὄργανικῶν ὅντων τῆς φύσεως, τῆς ὑλικοπνευματικῆς ταύτης ἀπείρου οὐσίας καὶ οὕτως εἰπεῖν τὸ θεοεἶστατον πάντων εἶνε ὁ ἀνθρωπος. Ἐν τούτῳ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ὑπερισχύσαντος πρώτου μεταφυσικοῦ ἀτόμου ἐμφανίζεται ὡς ἐγώ.

ΙΖ. Τὸ πνεῦμα ἐν τοῖς διαφόροις στοιχείοις :

Τοῖς μεταφυσικοῖς, χημικοῖς καὶ τοῖς ὄργανικοῖς (τοῖς πρωτογόνοις καὶ δευτερογόνοις ὄργανικαῖς μονάσι: τοῖς κυττάροις πρωτογόνοις τε καὶ δευτερογόνοις) κέκτηται τὰς αὐτὰς ἴδιότητας, οἵας καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Ἄλλα τὸ πνεῦμα ἐξωτερικεύει ἐαυτὸν ὡς ἐγώ μόνον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Τὸ πνεῦμα δὲ ὡς τοιοῦτον καὶ ἐν τῷ μεταφυσικῷ ἀτόμῳ καὶ ἐν

τῷ χημικῷ καὶ ἐν τῷ ἀνατομικῷ κέχτηται τὰς αὐτὰς ἴδιότητας, οἵας καὶ ἐν τῷ ὡργανισμένῳ (ἀνθρωπίνῳ) σώματι.

'Αλλ' ἐν ἔκείνοις μὲν ὅν ὑπὸ τὰς φυσικὰς δυνάμεις καὶ νόμους ἀδυνατεῖ νὰ ἔξωτερικεύσῃ ἐαυτὸς ὡς ἐγὼ ἢ σαφέστερον εἰπεῖν τὴν ἐγώτητα αὐτοῦ καὶ κατ' ἀκολουθίαν γὰρ δράσῃ συνῳδὰ τῇ πνευματικῇ αὐτοῦ φύσει, ἐν τούτῳ δὲ σχετικὸν τὸ πέρι τὰς φυσικὰς δυνάμεις καὶ νόμους ἢ σαφέστερον εἰπεῖν ὅν χύριον τῶν φυσικῶν δυνάμεων καὶ νόμων δύναται νὰ ἔξωτερικεύσῃ τὴν ἐαυτοῦ ἐγώτητα καὶ κατ' ἀκολουθίαν γὰρ δράσῃ καὶ νὰ ἀντιδράσῃ συνῳδὰ τῇ πνευματικῇ (λογικῇ) αὐτοῦ φύσει.

18. Τὸ πνεῦμα κέκτηται συνειδός· τὸ συνειδός κέκτηται περιεχόμενον.

Τὸ περιεχόμενον τοῦ συνειδότος ποῦ μὲν εἶνε ἀπλοῦν, ποῦ δὲ σύνθετον.

Τὸ πνεῦμα ὡς τοιοῦτον κέχτηται συνειδός, τὸ δὲ συνειδός ὡς τοιοῦτον περιεχόμενον· τὸ περιεχόμενον δὲ τοῦ συνειδότος τοῦ πνεύματος ὄντος μὲν ἐν τῷ μεταφυσικῷ ἀτόμῳ, καὶ εἴτα ἐν τῷ χημικῷ, καὶ εἴτα ἐν τῷ ἀνατομικῷ, καὶ εἴτα ἐν τῷ ἐκ τοῦ συνόντισμοῦ δύο τοιούτων ἀνατομικῶν γεννηθέντι καὶ ἔτι εἴτα ἐν τοῖς οὖσι τοῖς ἔκ τούτων ἀναπτυχθεῖσι: τοῖς φυτοῖς καὶ τοῖς ζῷοις εἶνε ἀπλοῦν, ἀτε ἔχοντος ἀντικείμενον μόνον ἐαυτὸς κατὰ τὴν διπλῆν αὐτοῦ οὐσίαν, ὄντος δὲ ἐν τῷ ὡργανισμένῳ (: ἀνθρωπίνῳ) σώματι πολλαπλοῦν, παμποικίλον, ὅτε ἔχοντος ἀντικείμενον οὐ μὲν ἐαυτὸς μετὰ τῶν ἀναριθμήτων α. ὑλικοπνευματικῶν μεταφυσικῶν ἀτόμων, β. τῶν ὑλικοπνευματικῶν χημικῶν στοιχείων, γ. τῶν ὑλικοπνευματικῶν ἀνατομικῶν στοιχείων ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν: τῶν τε πρωτογόνων τῶν τε ὑστερογόνων.

Ζον δὲ τὸ οὐκεγὼ καθ' ὅλους τοὺς παμποικίλους τρόπους τῆς ὑπάρξεως, τοῦ εἶναι, αὐτοῦ.

Ζον δὲ τὰς παμποικίλους σχέσεις αὐτοῦ α. πρὸς ἐαυτό, β. πρὸς τὸ οὐκεγὼ σχετικόν τε καὶ ἀπόλυτον, καὶ

ζον τὰς παμποικίλους σχέσεις τοῦ τε ἐγὼ τοῦ τε οὐκεγὼ σχετικοῦ τε καὶ ἀπολύτου πρὸς ἀλλήλας.

19. Τὸ πνεῦμα λέγεται καὶ ψυχή.

Τὸ πνεῦμα δ' ὃν ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ ἡτοι ἐν τῷ ἐν χώρῳ καὶ χρόνῳ ὑφισταμένῳ (ώργανοισμένῳ) σώματι λέγεται καὶ ψυχή.

Ηνεῦρα ἄρα καὶ ψυχὴ κατὰ τὴν εὑρυτάτην ἔννοιαν εἶνε ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα· ἀλλὰ πνεῦμα μὲν καλεῖται τὸ ἔτερον τῶν δύο θεμελιωδῶν στοιχείων ἐν τῷ ἐν χώρῳ καὶ χρόνῳ: τῷ τε καθαρῷ τῷ τε ἐμπειρικῷ (ἐμμόρφῳ) εἶναι ὑφιστάμενον καὶ δὴ πρὸν ἔξωτερικευθῆ ἐν τῷ ἐν χώρῳ καὶ χρόνῳ ὠργανισμένῳ (ἀνθρωπίνῳ) σώματι ὡς ἐγό, ψυχῆ δὲ τὸ ἐν χώρῳ καὶ χρόνῳ ὠργανισμένῳ (ἀνθρωπίνῳ) σώματι ἐμφανιζόμενον ὡς ἐγὼ καὶ δὴ ὡς προσωπικόν.

20. Τί ἔννοιῶ λέγων ἐγώ.

Ἐκ πάντων δὲ τῶν εἰρημένων γίνεται δῆλον, ὅτι λέγων ἐγὼ ἔννοιῶ τὴν ἀγνωστὸν ταύτην (:) χ οὐσίαν, ἥτις ἐν ἡμῖν αἰσθάνεται, νοεῖ, λογίζεται, συναισθάνεται, ἐπιθυμεῖ, βούλεται, ἡτοι τὸ πνεῦμα συνδεδεμένον μετὰ τοῦ ὑπὸ αὐτοῦ διωργανισμένου (ἀνθρωπίνου) σώματος (πρᾶλ. καὶ Erdmann, Psych. § 13. 14. 46. Schleiermacher πχρ' Harms, Die Philosophie in ihrer Geschichte. I. Geschichte der Psychologie. S. 347), ἔννοιῶ τὸ πνεῦμα προσωπικόν.

21. Τὸ πνεῦμα εἶνε ἀπρόσωπον καὶ προσωπικόν.

Ἀπρόσωπον μὲν εἶνε, ὅταν τὸ περιεχόμενον τοῦ συνειδότος εἴνε ἀπλοῦν, προσωπικὸν δὲ, ὅταν τὸ περιεχόμενον τοῦ συνειδότος αὐτοῦ εἴνε σύνθετον.

Ο λόγος.

Τὸ πνεῦμα δ' εἶνε προσωπικὸν μόνον ἐμφανιζόμενον ὡς ἐγώ· διότι ἡ αὐτογνωσία τῆς χ οὐσίας, ἐξ ἣς ἡ προσωπικότης, ἔξηρται ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ συνειδότος αὐτῆς. Καὶ δὴ ὅντος μὲν τοῦ περιεχομένου τοῦ συνειδότος αὐτῆς ἀπλοῦ, εἴνε ἀπρόσωπος· ὅντος δὲ συνθέτου, πολλαπλοῦ, προσωπική. Διότι ἐν μὲν τῇ Μη περιπτώσει ἔχουσα ἀντικείμενον μόνον ἑαυτήν: τὴν ἑαυτῆς παρά-

στασιν, ἀδυνατεῖ νὰ γνωρίσῃ ἑαυτὴν, ὅτε μὴ ἔχουσα ἔτερό, τι πρὸς
ἢ παραβάλλουσα. ἑαυτὴν θὰ ἡδύνατο νὰ ποιήσῃ ἀπόφανσιν ὅτι
αὐτὴ εἶνε αὐτὴ καὶ οὐχὶ τὸ ἔτερον ἐκεῖνο, ἐξ οὗ ἡ αὐτογνωσία, ἐν
δὲ τῷ 2ῳ ἔχουσα ἀντικείμενον κατὰ τὰ εἰρημένα (§ 18) πολλα-
πλοῦν ὅτι ἔκτὸς ἑαυτῆς καὶ τὸ οὐκεγὼ δύναται νὰ ποιήσῃ ἀπό-
φανσιν καὶ κατ' ἀκολουθίαν νὰ θῇ ἑαυτὴν ὑποκειμενικατηγορού-
μενον καὶ δὴ νὰ γνωρίσῃ ἑαυτὴν (§§ 136. 332).

Κατὰ ταῦτα ἡ χ οὐσία εἶνε ἀπρόσωπος α. ἐν τῷ μεταφυσικῷ,
χημικῷ καὶ ἀνατομικῷ στοιχείῳ β. ἐν τοῖς φυτοῖς καὶ τοῖς ζώοις.
Προσωπικὴ δὲ ἐν μόνῳ τῷ ἀνθρώπῳ.

Καὶ ἐν τῷ μεταφυσικῷ, χημικῷ καὶ ἀνατομικῷ στοιχείῳ ὡς
καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς τὸ περιεχόμενον τοῦ συνειδότος τῆς χ οὐσίας
εἶνε ἀπλοῦν, διότε παρ' αὐτοῖς λείπει τὸ ὄργανον ἐν φ καὶ δι' οὐ
τὰ ἐρεθίσματα τοῦ ἔξωτερικοῦ κόσμου ὡς ἐν οἰκείῳ τόπῳ ὀψόμεθι
ιον θὰ μετεβάλλοντο εἰς αἰσθήματα, ἐξ ὧν Ζον θὰ ἐσχηματίζοντο
αἱ παραστάσεις, αἵτινες μεταβαλλόμεναι εἰς ἀύλους Ζον θὰ μετή-
γοντο εἰς τὴν χ οὐσίαν, ἐνθα δὲ ἀπετέλουν περιεχόμενον τοῦ συ-
νειδότος αὐτῆς.

Καὶ ἐν τοῖς ζώοις καὶ αὐτοῖς τοῖς τελειοτέροις, ἐν οἷς τοιοῦτον
ὄργανον καὶ ὑπάρχει καὶ δρισάζει πρὸς τὸ τοῦ ἀνθρώπου, συμβαίνει
σχεδὸν τὸ αὐτό. Ἡ ἔξηγησις δὲ τοῦ σπουδαίου τούτου φαινομέ-
νου δέον νὰ ζητηθῇ ἐν ὅλῳ τῷ ὄργανισμῷ αὐτῶν· καὶ δὴ ἐν ὅλῳ
μὲν τῷ νευρικῷ συστήματι, ἵδιᾳ δ' ὅμως ἐν τοῖς συνδετικοῖς κέν-
τροις τοῦ Flechsig καὶ ἐξ αὐτῶν κατὰ Ιον μὲν λόγον ἐν τῷ με-
γάλῳ προσθίῳ συνδετικῷ κέντρῳ, ἐν φ ἐνεδράζεται ἡ συνείδησις
τῆς προσωπικότητος, κατὰ Ζον δὲ ἐν τῇ νήσῳ τοῦ Reil, ἥτις πι-
θανῶς συνδέει αὐτὸ πρὸς τὸ μέγα ὀπίσθιον συνδετικὸν κέντρον,
ἐν φ γίνεται ἡ συγκέντρωσις, ἡ συγχώνευσις καὶ ἡ ἔνωσις τῶν
διαφόρων αἰσθημάτων τῶν ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ κόσμου εἰλημμένων.

Πέποιθα δ' ἀκραδάντως, ὅτι ὑφίσταται διαφορὰ (πρβλ. Huxley,
la place de l'homme dans la nature, 1891. p. 77), καὶ τοι
διαφεύγει τοὺς τε ἀνατομικοὺς καὶ ἴστολόγους τοὺς τε χημικοὺς ἐπὶ
τοῦ παρόντος καὶ ἵσως θὰ διαφεύγῃ διὰ παντός, μεταξὺ τῶν ἀνα-
τομικῶν στοιχείων τῶν ἀπαρτιζόντων τὸν ὄργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου,
καὶ τῶν ἀνατομικῶν στοιχείων τῶν ἀπαρτιζόντων τὸν

συμὸν τῶν ζόρων οὐ μόνον ὡς πρὸς τὴν φύσιν αὐτῶν, τὸν τρόπον τοῦ εἶναι αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν φύσιν, τὸν τρόπον τοῦ εἶναι, τῆς συγθέσεως αὐτῶν πρὸς ἄλληλα πρὸς ἀπαρτισμὸν α. τῶν καθ' ἔκαστον μορίων, 6. τοῦ ὅλου, (πρᾶλ. Huxley, La place de l'homme dans la nature 1891. p. 65—91. 91—102. H. Beaunis, L'évolution du Système Nerveux. 1990. p. 170—282).

'Ἐν τοῖς ζῷοις καὶ τοῖς τελεοτέροις αὐτῶν ἐπικρατοῦσι τὰ προβλητικὰ κέντρα, τὰ ὄργανα καὶ δὴ οἱ ὄροι τῆς ζωϊκῆς ζωῆς καὶ οὐχὶ τὰ συνδετικὰ κέντρα τὰ ὄργανα καὶ δὴ οἱ ὄροι τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Παρὰ τοῖς ζῷοις ἡ ψ ωὐσία δὲν εἶνε ἐκπεπνευματισμένη καὶ ἐξηγήσιμη, διὸ τῆς χ εἰς τοιοῦτον βαθύρόν, εἰς οἶν παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, ὥστε νὰ δύνωνται δι' ἄλληλων ἡ μὲν ψ ωὐσία νὰ ἐμφαίνη (ἐξωτερικεύη) ἐαυτὴν (: τὰς ἐαυτῆς ἴδιότητας) τῇ ψ, ἡ δὲ ψ νὰ ἐξωτερικεύῃ (ἐκφαίνῃ) ἐαυτὴν (: τὰς ἐαυτῆς ἴδιότητας) τῇ χ, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ψ ωὐσία (: τὸ οὐκεγώ) ἐξηγήσιμη νὰ ἀποτελέσῃ περιεχόμενον τοῦ συνειδότος τῆς χ ωὐσίας.

Κατὰ ταῦτα τὰ ζῷα εἶνε ὑλικὰ ὄντα (πρᾶλ. καὶ Joh. Ed. Erdmann. ἐν. ἀν. § 13. S. 9), ἀτε ἐπικρατούσης παρ' αὐτοῖς τῆς ψ ωὐσίας (: τοῦ medium) τῆς χ (: τοῦ πνεύματος). 'Ως τοιαῦτα δὲ κέκτηνται περιεχόμενον συνειδότος ἀπλοῦν : καὶ δὴ παρ' αὐτοῖς ἡ χ ωὐσία εἶνε ἀθάνατος μέν, ἀπρόσωπος δέ. 'Ο δὲ ἀνθρωπὸς εἶνε πνευματικὸν ὄν, ἀτε ἐπικρατούσης παρ' αὐτῷ τῆς χ ωὐσίας τῆς ψ. 'Η ψ ωὐσία ἀφωμοίωσε πρὸς ἐαυτὴν τὴν ψ, καὶ ἡδυνήθη δι' αὐτῆς νὰ ἀναπαραγάγῃ ἐν ἐαυτῇ ἐξιδεάσασα, ἐξαϋλίσασα τὸ οὐκεγώ καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτὸ περιεχόμενον τοῦ ἐαυτῆς συνειδότος.

22. Ἀφομοίωσις τῆς ψ ωὐσίας πρὸς τὴν χ.

Μεταμόρφωσις ἀμφοτέρων εἰς μονάδα νέας φύσεως
κεκτημένην προσωπικὴν ἀθανασίαν.

Κατὰ τὴν ἐμὴν ἐπιστημονικὴν πίστιν καὶ φιλοσοφικὴν ἀρχὴν ἡ ψ ωὐσία ἡ τοῦ πρώτου μεταφυσικοῦ στοιχείου τοῦ ἐπικρατήσαντος παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ (: ἡ ψυχὴ) ἐξεπνευμάτισε μὲν καὶ ἐξηγήσε τὴν

ψ οὐσίαν καὶ ἐν τοῖς ἀνατομικοῖς καὶ χημικοῖς στοιχείοις, ἀλλὰ μόνον τοσοῦτον ὅσον θὰ τὸ προσφυγὸς πρὸς πραγμάτωσιν τοῦ ἀρχικοῦ αὐτῆς σκοποῦ, ἀλλὰ τὴν ἑαυτὴν (: ψ οὐσίαν) ἔξεπνευμάτισε καὶ ἔζησε τοσοῦτον ὥστε ἀφωμοίωσεν αὐτὴν πρὸς ἑαυτὴν (: χ οὐσίαν) τέλεσν. Διὸ καὶ μετὰ τὴν ἀποσύνθεσιν τῶν στοιχείων : τῶν ἀνατομικῶν, χημικῶν καὶ μεταφυσικῶν, τὰ ὅποια προσέλαβε μόνον πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ εἰρημένου σκοποῦ, καθίσταται (αὐτὴ) μονὰς ὅλως ἴδιας φύσεως : πνευματική, προσωπική, κινοῦσα ἑαυτὴν ἐλεύθερως καὶ δὴ μεταβάλλουσα θέσιν ἐν τῷ ἀπείρῳ χώρῳ (: διανοίᾳ τοῦ ἀπολύτου ἐγώ ὄντι) κατὰ βούλησιν.

23. Τὸ καταλογιστὸν τῆς χ οὐσίας.

Ἡ ἡθικὴ κατάστασις τῆς χ οὐσίας ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ

Ἐκ τῆς προσωπικότητος δὲ τῆς χ οὐσίας πηγάζει καὶ τὸ καταλογιστὸν αὐτῆς. Διὸ ἐν μὲν τῷ μεταφυσικῷ, χημικῷ καὶ ἀνατομικῷ στοιχείῳ ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν : τῷ τε πρωτογόνῳ τῷ τε ὑστερογόνῳ· ὡς καὶ ἐν τοῖς οὖσιν, ἐν οἷς ὑπόκειται ταῖς φυσικαῖς δυνάμεσι καὶ νόμοις (: ἐν τοῖς φυτοῖς καὶ ζώοις), ἀκαταλόγιστος, ἐν δὲ τῷ ἀνθρώπῳ, ἐνῷ μόνῳ ἐμφανίζεται ὡς ἐγώ, ἐὰν μὲν ἡ κυρία τῶν φυσικῶν δυνάμεων καὶ νόμων, καταλογιστή, ἐὰν δὲ δούλη, ἀκαταλόγιστος.

Ἐντεῦθεν δὲ δῆλον, ὅτι τὴν τοιαύτην ἡ τοιαύτην ἡθικὴν κατάστασιν τῆς χ οὐσίας ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ κανονίζει τὸ ποιὸν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἑαυτῆς συνειδότος τοῦ ἐκ τοῦ αἰτίου τῆς ἐτεραλλοιώσεως καὶ ἐτεροδιαθέσεως ἑαυτῆς πηγάδαντος.

24. Λί δύο οὐσίαι : χ καὶ ψ ἀποκαλύπτουσιν ἑαυτὰς μόνον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐναργῶς.

Ἐκ πάντων δὲ τῶν ἡδη εἰρημένων γίγνεται δῆλον, ὅτι αἱ δύο οὐσίαι : ἡ χ καὶ ἡ ψ ἀποκαλύπτουσιν ἑαυτὰς ὅσον οἶόν τε ἐναργῶς κατ' ἄνθρωπον μόνον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ διὰ τοῦ ἀνθρώπου. Μόνον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἡ μὲν χ οὐσία δηλοῖ ἑαυτὴν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν αἴσθησιν ὡς γνοῦσαν οὐσίαν (οὐχὶ δύναμιν, Herbart Ency-

clop. 1850. S. 214). ή δὲ ψ παρίστησιν ἔσυτὴν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ὥς τι ἐκτεταμένον, χῶρον τριχῇ διαστατὸν κατέχον καὶ τῆς τοῦ ἀδιαχωρήτου ἴδιότητος εὔμοιροῦν. Μόνον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ παρίσταται τὸ διφυὲς τοῦτο φαινόμενον. Διὸ καὶ μόνῳ τῷ ἀνθρώπῳ, ὡς εἰκός, ἀπεκαλύφθη, ὅτι εἶνε ὃν σύνθετον ἐκ δύο θεμελιώδῶν στοιχείων ἀγνώστων μέν, ὡς εἴσοχτος μὴ ἀρνησίμων δέ, ἔτεροι σίων δ' ἀλλήλοις: τῆς χ καὶ ψ οὐσίας: τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ζήλης.

25. Τὸ ἐγὼ διεκπεραίνεται φύσεως αὐτοῦ τίθησι τὰς χ καὶ ψ οὐσίας ὑπὸ ἐπιστημονικὴν ἔρευναν.

Ἐξαγόρευκόν τῆς ἔρευνης αὐτοῦ.

Τὸ πνεῦμα ἀπλοῦν.

Τὸ σῶμα πολλαπλοῦν.

Ποῖα καὶ πόσα εἶνε τὰ χημικά στοιχεῖα τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ ἀνατομικὸν στοιχεῖον

Τὸ ἐγὼ δὲ καταστὰν ἀπαξ ἀντικείμενον τοῦ αἰσθάνεσθαι, νοεῖν καὶ βούλεσθαι καὶ ἐν γένει τῶν ἔρευνῶν αὐτοῦ δύναται κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν νὰ ἔρευνήσῃ ἔσυτὸν κατὰ τὴν διπλῆν αὐτοῦ οὐσίαν τε καὶ φύσιν κατά τε τὴν χ οὐσίαν κατά τε τὴν ψ. Ἐγτεῦθεν τὸ φιλοσοφοῦν ἐγὼ τίθησι τὰς βάσεις χ καὶ ψ τοῦ διφυοῦς τούτου φαινομένου ὑπὸ ἐπιστημονικὴν ἔρευναν ἀναλῦον αὐτὰς εἰς τὰ συστατικὰ αὐτῶν μέρη. Ἐκ τῆς ἔρευνης δὲ ταῦτας ἐξάγει, ὅτι τὸ μὲν πνεῦμα εἶνε ἀπλοῦν (Apelt. M.S. 324. Zimmernmann, phil. Prop. § 5. S. 135. Hartsen. Untersuchungen über die Psychologie S. 5. 11. 14. 17. 19. 20. 23. 35), κακτημένον αὐτενέργειαν, ἐνότητα καὶ ταυτότητα (Βράιλας. Θεωρητ. καὶ πρακτ. φιλοσοφίας στοιχεῖα 1862 σ. 17—8, πρβλ. καὶ Josef Müller. System der Philosophie S. 10—23). τὸ δὲ σῶμα σύνθετον ἐκ πολλῶν ἔτερουσίων στοιχείων ὡσαύτως ἀγνώστων μὲν μὴ ἀρνησίμων δέ.

Τὰ στοιχεῖα δὲ ταῦτα τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ ἔτερον τῶν συγθετικῶν: τὸ ὄργανικὸν (ἀνθρώπινον) οῶμα, 14—17 τὸν ἀριθμὸν δύο, ἀτε ἀγνωστα θὰ ηδύναντο νὰ σημειωθῶσι μὲν διὰ τῶν γραμμάτων

α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, ς, λ, μ, ν, ξ, ο, ρά κληθῶσι. Έπειτα συνθήκην, 1) ἄνθραξ (C), 2) ὀξυγόνον (O), 3) υδρογόνον (H), 4) αζωτον (N), 5) θεῖον (S) 6) φωσφόρος (Ph), 7) χλώριον (Cl), 8) κάλιον (K) (ποτάσσιον) 9) νάτριον (Na) (σόδιον), 10) ασβέστιον (Ca), 11) μαγνήσιον (Mg), 12) σίδηρος (F), 13) πυρίτιον (Si), 14) φθόριον (Fl).

Τὰ 14 δὲ ταῦτα στοιχεῖα, οἵς συνατὸν νὰ προστεθῶσι καὶ τάδε: βρώμιον, ιώδιον, χαλκός, μαγγάνιον, ἀργίλλιον, ἀπαντῶντα παρ' ἐνίοις τῶν ὅντων, ἀποτελοῦσι πολλὰς καὶ ποικίλας χημικὰς ἑνώσεις ή συνθέσεις διαδικάς, τριαδικάς, τετραδικάς κτλ., οὐδέποτε δὲ ἀπαντῶσιν ἐλεύθερα πλὴν τοῦ O (: ὀξυγόνου) καὶ τοῦ N, ἀπερ εύρισκονται καὶ ἐλεύθερα καὶ συνδεδυασμένα, (πρβλ. Viault et Jolyet ἐν. ἀν. σ. 8. Βουσάκ. ἐν. ἀν. σ. 2. Lefert ἐν. ἀν. σ. 1. Schöler ἐν. ἀν. S 272).

26. Τὸ ἀνατομικὸν στοιχεῖον.

Τί εἶνε σωματικὴ ὄργάνωσις.

Ἐκ τῶν στοιχείων δὲ τούτων, τῶν χημικῶν καλουμένων, ἀπαρτίζεται βλεγγώδης τις λευκωματοῦχος ὕλη, τὸ πρωτόπλασμα, ἐξ οὗ τὰ κύτταρα (Viault. 8. 15—16): τὰ ἀνατομικὰ στοιχεῖα.

Καλοῦνται δὲ κύτταρα, ὡς εἴρηται, τὰ σμικρότατα ἔμμορφα στοιχεῖα τὰ διὰ τοῦ μικροσκοπίου ὄρατὰ ὅντα, ἐξ ὧν, ὡς εἴρηται § 12—16, συγίσταται ὁ τε φυτικὸς ὄργανισμὸς ὁ τε ζωϊκός. Εἶνε δὲ τὰ κύτταρα κατὰ τὰ ἔκεī εἰρημένα στοιχειώδεις πρωτόγονοι ὄργανισμοί, αὐθυπόστατοι, ἐξ ὧν τὰ ἐπίπλοκα ὄργανα τοῦ σώματος κατασκευάζονται καὶ ὧν τῇ συνεργίᾳ αἱ λειτουργίαι αὐτῶν ἐπιτελοῦνται (πρβλ. Λ. Παπ. Ἀνατ. τομ. A'. § 15 σ. 12).

Τὸ κύτταρον λοιπὸν εἶνε σωματικὴ ὄργάνωσις (πρβλ. καὶ H. Wolff. Specul. u. Philos. 1879. Bnd. II. S. 13). Ἡ σωματικὴ δὲ ὄργάνωσις, ἥτις κατὰ ταῦτα εἶνε ποιός τις κατ' ίδίαν διάταξιν καὶ συγύφανσιν διαμόρφωσις τῶν χημικῶν στοιχείων (πρβλ. K. Βουσάκ. Φυσιολογ. 1896. σ. 3), εἶνε τὸ μόνον μέσον δι' οὗ

θὰ ήδύνατο νὰ ἀποβῇ δυνατὴ ἡ ἐξωτερίκευσις τῆς ὑλικῆς σχέσεως μεταξὺ πνεύματος καὶ ὕλης.

**27. Τίνες εἰνε οἱ ὄροι πρὸς ὑπαρξίαν
καὶ ἐξωτερίκευσιν τῶν ζωϊκῶν καὶ τῶν ψυχικῶν
λεγομένων φαινομένων.**

Τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ὕλη εἰνε ἀπαραίτητοι ὄροι πρὸς ὑπαρξίαν καὶ ἐξωτερίκευσιν (ἔκφαγσιν), I τῶν ζωϊκῶν, II τῶν ψυχικῶν λεγομένων φαινομένων.

Βεβαίως ὑπάρχει διαφορά, διάκρισις, μεταξὺ ζωϊκῶν καὶ ψυχικῶν φαινομένων, διότι οὐχὶ πᾶσαι αἱ σωματικαὶ κινήσεις, αἵτινες ἔχουσι τὴν ἐαυτῶν πηγὴν ἐν τῷ ἡμετέρῳ νευρικῷ συστήματι, κέκτηγνται τὸν χαρακτῆρα ψυχικῶν ἐνεργειῶν (Wundt. Grundzüge. I. S. 22), ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐμὴν ἐπιστημονικὴν πίστιν τὰ ζωϊκὰ φαινόμενα εἰνε βάσις καὶ λόγος τῶν ψυχικῶν καὶ δὲν θὰ ὑπῆρχον ταῦτα μὲν ἀνευ ἐκείνων, ἐκεῖνα δὲ ἀνευ ζωοποιούσης οὐσίας, ζωοποιούντος πνεύματος.

Δὲν παραδέχομαι λοιπόν, ὅτι ἡ βλεννώδης λευκωματοῦχος ἔκεινη ὕλη, ἡ ἐμφανιζομένη ὡς εἶδος ζώσης πυκτῆς, ἐξ ἣς σύγκεινται τὰ κύτταρα, αἱ ζωϊκαὶ αὗται μονάδες, ὡν πολλαπλάσιον ἀναμφισβήτητῶς τυγχάνει σύμπαν τὸ ὄργανικὸν σῶμα (πρβλ. Viault. σ. 16. Κατσαρᾶν, Ηαθολ. τῶν γεύρων, τόμ. A, σ. 10) εἰνε προϊὸν μόνον τῶν ἐνώσεων τῶν 4 κυριωτέρων ἀπλῶν σωμάτων τῆς φύσεως: ἀνθρακος, ὀξυγόνου, ὑδρογόνου, ἀζώτου καὶ ὀλίγου θείου (πρβλ. Viault. σ. 8) καὶ τῶν μοριακῶν κινήσεων (Viault. σ. 17—18) καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ ζωὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν μοριακῶν κινήσεων τοῦ πρωτοπλάσματος προκαλουμένων ἐκ τῆς χημικῆς συνθέσεως αὐτοῦ (Viault. σ. 19). Κατ' ἐμὴν ἐπιστημονικὴν πίστιν, ἵνα ἀποτελεσθῇ ἐν μόριον τῆς ζώσης ταύτης ὕλης, ἥν ὁ Huxley (Les problèmes de la biologie 1892. p. 72. πρβλ. καὶ Viault. σ. 16) ὠνόμασε φυσικὴν ἢ ἐνσώματον βάσιν τῆς ζωῆς, δὲν ἀπαιτοῦνται μόνον: 240 ἀτομα. ἀνθρακος, 392 ὑδρογόνου, 65 ἀζώτου, 75 ὀξυγόνου, 3 θείου, (πρβλ. Lieberkühn παρὰ Viault et Jolyet σ. 8), καὶ κίνησις αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τι πλέον: ἡ χ οὐσία ἡ τοῦ ὑπερισχύ-